

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 19/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. Č. a I. Č., podanú Advokátskou kanceláriou JUDr. Eva Marianyiová, Toplianska 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní Okresného súdu Malacky vedenom pod sp. zn. 4 C/520/2009 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 277/2011 z 11. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Č. a I. Č. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2013 doručená sťažnosť P. Č. a I. Č. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 4 C/520/2009 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 277/2011 z 11. júna 2013.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli v procesnom postavení odporcov účastníkmi konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 4 C/520/2009 o zaplatenie istiny 9 821,28 € s príslušenstvom. O návrhu rozhodol okresný súd tak, že návrhu vyhovel a zaviazal sťažovateľov na náhradu istiny s príslušenstvom i trov konania. Proti rozhodnutiu okresného súdu sťažovatelia podali odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd rozhodnutím sp. zn. 8 Co 277/2011 z 11. júna 2013. Krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Sťažovatelia v sťažnosti vyjadrujú nespokojnosť s rozhodnutím okresného súdu, ako aj krajského súdu predovšetkým vzhľadom na to, že *«... bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...»*

Podľa sťažovateľov... Okresný súd... ako aj Krajský súd... porušil už označené práva tým, že „sa vôbec nezaoberal dôvodnosťou námietok sťažovateľov v I. a II. rade, nezavolal svedkov, hoci sa toho na pojednávaní na Okresnom súde dožadovali“.

Krajský súd... nezobral do úvahy žiadosť sťažovateľov o vytýčenia pojednávania po 19 mesiacoch a rozhodol na neverejnom pojednávaní po 20 mesiacoch čakania na pojednávanie...».

3. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Krajský súd v Bratislave č. k. 8 Co 277/2011-240 zo dňa 11. 06. 2013 boli porušené:

základného práva na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

právo prejednávania veci v prítomnosti účastníka a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy

práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

2. Ústavný súd ruší:

Uznesenie - Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 277/2011-240 zo dňa 11. 06. 2013 ako aj Okresného súdu v Malackách 4 C/520/200-166 zo dňa 11. 06. 2013 a vec sa mu vráti na ďalšie nové konanie,

3. Okresný súd v Malackách 4 C/520/2009-166 je povinný:

sťažovateľom v I. a II. rade zaplatiť finančné zadostučinenie v sume 17 092,79 €... Suma predstavuje náklady sťažovateľa spojené s chybným rozhodovaním Okresného súdu v Malackách a Krajského súdu v Bratislave.

4. Okresný súd v Malackách je povinný:

zaplatiť trovy právneho zastúpenia pred ústavným súdom...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

9. Ústavný súd v zmysle už uvedeného predovšetkým konštatuje, že k sťažnosti, ktorú koncipovala ich právna zástupkyňa (advokátka) aj ju podpísala, nebolo pripojené splnomocnenie advokátky na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Okrem toho, petit sťažnosti je nejasný a nezrozumiteľný, čo je zrejmé už z jeho prvej vety. Obdobne zmätočným je aj znenie druhého bodu navrhovaného petitu, keď nerozlišuje medzi rozsudkom a uznesením a napádané prvostupňové i odvolacie rozhodnutie označuje dátumom 11. júna 2013 (hoci na prvý pohľad nemôžu byť rovnakého dátumu, pozn.). Následkom uvedených nedostatkov by ústavný súd takto navrhovaný petit nemohol premietnuť do svojho rozhodnutia. Zistené nedostatky sťažovateľa neodstránili a splnomocnenie nedoručili ani do času rozhodovania o ich sťažnosti.

10. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 9) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

11. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

12. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom (nejasnosť a nezrozumiteľnosť petitu sťažnosti, ako aj absencia splnomocnenia advokáta), že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014